

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 633

van **MAXIM VEYS**

datum: 30 maart 2023

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Natuur in Vlaanderen - Stadsgroen en natuurbeheer

Het aandeel groen in de gemeente wordt bepaald door de totale oppervlakte van de stad/de gemeente die ingenomen wordt door stadsdeelgroen, stadsgroen en stadsbos en het aandeel van de inwoners die binnen een bepaalde afstand van stadsdeelgroen (1600 meter), stadsgroen (3200 meter) en stadsbos (5000 meter) wonen.

Stadsdeelgroen wordt gedefinieerd als groen met een minimumoppervlakte van minstens 30 hectare, stadsgroen als groen met een minimumoppervlakte van 60 hectare en stadsbos als groen met een minimumoppervlakte van 200 hectare. De gegevens worden bijgehouden door het Departement Omgeving en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

1. Graag een overzicht van de evolutie van het stadsdeelgroen - stadsgroen - stadsbos - stadsrandbos in het Vlaamse gewest.
  - a) Graag de evolutie van de oppervlakte per type over de laatste 10 jaar.
  - b) Graag een opsplitsing per gemeente en per provincie.
  - c) Als er geen jaargegevens beschikbaar zijn, graag de cijfers op basis van de datasets van de laatste 10 jaar.
  - d) Wanneer zal een nieuwe dataset beschikbaar zijn?
2. Graag een overzicht van de evolutie van het aantal hectaren met effectief natuurbeheer (met goedgekeurd natuurbeheerplan of uitgebreid bosbeheerplan), uitgedrukt in aantal hectaren.
  - a) Graag de evolutie voor de laatste 10 jaar.
  - b) Graag ook een chronologisch overzicht per provincie, uitgedrukt in hectaren en als percentage van de totale oppervlakte van de provincie.
  - c) Graag ook een opsplitsing in beheertypes.
3. Welk aandeel van de totale oppervlakte nemen respectievelijk de aangewezen Vogelrichtlijngebieden en de Habitatrichtlijngebieden in? Graag een opsplitsing per provincie en uitgedrukt in hectaren en percentage.
4. Hoeveel hectaren die onder effectief natuurbeheer zullen vallen, zijn momenteel in voorbereiding/onderzoek/opmaak?
5. Wat is de stand van zaken van de ontwikkeling van de teller 'nieuwe natuur' zoals aangegeven in het ondernemingsplan 2021 van het Agentschap Natuur en Bos? Wanneer mogen we deze nieuwe teller wachten?

**Vlaams
Parlement**

6. Het laatste jaarverslag van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) is dat van 2020, gepubliceerd in mei 2021.

Wat is de reden dat er geen jaarverslagen van het ANB zijn gepubliceerd sinds 2021,

7. Hoeveel van de 41 speciale beschermingszones (SBZ's) in Vlaanderen halen vandaag de doelstellingen? Hoeveel waren er dat in 2022? Welke wel en welke niet? Wanneer zullen welke SBZ's de doelstellingen kunnen halen? Op welke manier werkt de minister daar naartoe? Graag een overzicht.
8. Welke impact van het stikstofakkoord verwacht de minister op het kunnen halen van doelstellingen van de SBZ's? Op welke manier zal dat een effect hebben? Welke bijkomende beleidsstappen overweegt de minister om de doelstellingen te halen tegen 2050?

ANTWOORD

op vraag nr. 633 van 30 maart 2023

van **MAXIM VEYS**

---

1. In de tabellen in bijlage 1 vindt u oppervlaktecijfers (in ha) van de groentypes 'stadsdeelgroen', 'stadsgroen', en 'stadsbos' in het Vlaamse gewest ('stadsrandbos' is geen bestaande categorie in deze indicator).

De cijfers in de tabellen zijn opgesplitst per gemeente en per provincie. De oppervlaktecijfers geven per gevraagd groentype zowel de toestand voor meetjaren 2013 en 2019, als de evolutie tijdens deze periode weer. Data om toestand 2022 van deze indicator te kunnen berekenen komen pas in de loop van dit najaar ter beschikking.

Voor meer informatie over de bepaling van deze groentypes verwijzen we naar het technisch rapport https://archieff-algemeen.omgeving.vlaanderen.be/xmlui/bitstream/handle/acd/768624/Groentyp0_2019.pdf. Als gevolg van de 'cumulatieve' selectiemethode, zoals in dit rapport beschreven, zijn de geselecteerde clusters met een hoger functieniveau dus steeds een deelverzameling van de geselecteerde clusters van een lager functieniveau. Dus bijvoorbeeld de cellen van het groentype 'stadsbos', behoren steeds ook tot alle 'lagere' groentypes: 'buurtgroen', 'wijkgroen', 'stadsdeelgroen', en 'stadsgroen'. Bovendien wijzen we er op dat, door de toegepaste methode, het groentype 'stadsbos' niet enkel uit 'bos' bestaat, maar uit verschillende types groene ruimte kan bestaan. Enkel de grootte van de groencluster is immers bepalend bij de finale toewijzing aan een groentype, waarbij buurtgroen (>1ha); wijkgroen (>10ha); stadsdeelgroen (>30ha); stadsgroen (>60ha); stadsbos (>200ha).

Uit tabel 6 van bovenvermeld technisch rapport bleek al dat er voor alle groentypes een geleidelijke afname is van de verschillende groentypes tijdens deze periode. Deze trend wordt bevestigd in de opgesplitste cijfers in bijlage , maar geeft ook aan dat er grote verschillen voorkomen tussen gemeentes.

2. De oppervlakte gebieden met effectief natuurbeheer is een jaarlijkse natuurindicator van het Instituut voor Natuur en Bos en kan geraadpleegd worden op het internet.
  - a) De natuurindicator stijgt in de laatste 10 jaar. De indicator stijgt tussen eind 2013 en eind 2022 van 69.379 ha naar 100.509 ha. De jaarlijkse tussentijdse waarden bedragen respectievelijk in 2014 77.313 ha, in 2015 80.596 ha, in 2016 82.948 ha, in 2017 83.157 ha, in 2018 88.536 ha, in 2019 93.691 ha, in 2020 94.329 ha en in 2021 96.737 ha.
  - b) Een overzicht per provincie wordt niet bijgehouden. Hiervoor verwijs ik naar mijn antwoord op de schriftelijke vraag nr. 606, deelvraag 1 van 14 maart 2022.
  - c) Een overzicht per type is toegevoegd in bijlage 2.
3. Onderstaande tabel geeft de gevraagde cijfers (oppervlakte en aandeel van de oppervlakte in %) weer voor Vlaanderen en per provincie voor de Speciale Beschermingszones (SBZ) aangeduid in uitvoering van de Habitatrichtlijn (SBZ-H, 'Habitatrichtlijngebieden') en de Vogelrichtlijn (SBZ-V, 'Vogelrichtlijngebieden') en de gezamenlijke, totale oppervlakte (met correctie voor de overlap tussen beide). Samen vormen zij het Natura 2000-netwerk. De som van de oppervlakte per provincie verschilt

van het totaal voor Vlaanderen door technische verschillen (o.m. resolutie) in de digitale versies van de geografische afbakeningen van de SBZ en de provincies.

Oppervlakte (ha) van de SBZ per provincie en totaal voor Vlaanderen

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Vlaanderen
SBZ-H	27099	35620	15058	16852	10330	105022
SBZ-V	21296	44177	10150	4155	18423	98243
Totaal	39549	58856	22219	19367	26233	166322

Percentage van de oppervlakte ingenomen door SBZ per provincie en voor heel Vlaanderen

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Vlaanderen
SBZ-H	9%	15%	5%	8%	3%	8%
SBZ-V	7%	18%	3%	2%	6%	7%
Totaal	14%	24%	7%	9%	8%	12%

4. Hiervoor verwijs ik naar mijn antwoord op de schriftelijke vraag nr. 536, deelvraag 5.
5. De teller 'nieuwe natuur' werd eind 2022 voor het eerst bepaald en bedraagt 9.405 ha. De cijfers worden opgemaakt per kwartaal. Als nieuwe (bijkomende) natuur wordt beschouwd: enerzijds uitbreiding van niet natuur naar natuur of bos en anderzijds omvorming: uitvoering van maatregelen in bestaande natuur beoogt de realisatie van natuur met hogere ecologische kwaliteit. De teller zal vanaf nu jaarlijks gerapporteerd worden.
6. Uit nazicht bleek inderdaad dat het jaarrapport 2021 van het ANB niet op de website is gepubliceerd. Dit werd onmiddellijk rechtgezet. Het jaarrapport 2022 komt binnenkort ter beschikking.
7. De algemene doelstelling van de Habitat- en Vogelrichtlijn is het bereiken van de gunstige staat van instandhouding van de Europees te beschermen habitats en soorten. In een eerste stap werden gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld door de Vlaamse regering, in 2010, als vertaling van deze gunstige staat van instandhouding op regionaal niveau. Vervolgens werden door de Vlaamse regering voor alle SBZ (38 SBZ-H en 24 SBZ-V) specifieke instandhoudingsdoelstellingen voor de Europees te beschermen habitats en soorten vastgesteld in aanwijzingsbesluiten ('S-IHD-besluiten') voor elk SBZ, het merendeel daarvan in 2014 en de overige in de jaren erna.

Een generieke maatregel is het onder passend beheer brengen van de Europees te beschermen habitats en van de leefgebieden van de Europees te beschermen soorten. Momenteel moeten nog 23.257 ha of 36% van de 64.033 ha instandhoudingsdoelstellingen voor habitats binnen de SBZ-H onder passend beheer gebracht worden. Dit gebeurt door middel van het vastleggen van een Europees te beschermen habitat als natuurstreefbeeld in een natuurbeheerplan of een gelijkaardig plan of document. Het getal voor elk habitat en elke SBZ-H is beschikbaar op <https://natura2000.vlaanderen.be/voortgangsdokument/openstaande-taakstelling>.

Daarnaast zet ik ook in op een programmatische en projectmatige inzet van diverse inrichtingsinstrumenten. Zo wordt het instrument van natuurinrichting ten volle gebruikt: 9 natuurinrichtingsprojecten zijn in uitvoering en jaarlijks keur ik voor één of meer gebieden het projectrapport goed. In 2022 was dit voor Graafweide-Schupleer en Vijvercomplex Bokrijk-Kiewit het geval, als startschot voor de verbetering van respectievelijk 94 ha en 368 ha habitat in de toekomst. Via de jaarlijkse projectoproep 'Projectsubsidie Natuur' (PSN) en 'Projectsubsidie Soorten' geef ik een stimulans aan natuurbeheerders, zowel privé als openbaar, om inrichtingswerken uit te voeren. Zo

wordt via de 46 goedgekeurde PSN-projecten van 2022 aan de verbetering van 19 habitattypes en velerlei soorten gewerkt. De cofinanciering via het Europese Life-fonds geeft ons extra slagkracht: via de momenteel lopende Life-projecten wordt aan de verbetering en uitbreiding van meer dan 1.650 ha habitat gewerkt.

8. De reductie van de stikstofdepositie, door de uitvoering van de stikstofreducerende maatregelen aan de bron die opgenomen zijn in de PAS, zal een verbetering van de staat van instandhouding mogelijk maken, door het verminderen van de eutrofiërende en verzurende effecten ervan. Dat is een noodzakelijke voorwaarde voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding.

Daarnaast wordt met de definitieve vaststelling van de PAS ook het stikstofsaneringsbeleid vorm gegeven. De stikstofsaneringsmaatregelen zullen in fases via geïntegreerde projecten uitgevoerd worden en zullen in eerste instantie gericht zijn op hydrologisch herstel op landschapsschaal in alle deelzones van de SBZ-H waar dit vereist is, concreet 193 van de 221 deelzones. Bij het vorm geven van de projecten zal naast het hydrologisch herstel ook nagegaan worden welke andere openstaande instandhoudingsdoelstellingen in de deelzone in kwestie meegenomen moeten worden. De PAS stelt hierover verder: 'In het kader van maatschappelijk draagvlak en doelmatigheid (éénmalige inrichting en geen versnipperde, gefaseerde inrichting met hogere kosten) gaat het om geïntegreerde (totaal)projecten. De projecten moeten, vertrekkend van een ecosysteemaanpak, de milieuomstandigheden creëren die toelaten om op termijn de gunstige staat van instandhouding te bereiken en integreren tegelijk andere maatschappelijke doelstellingen. Naast het hydrologisch herstel in het kader van stikstofsaneringsbeleid (en dus ook de instandhoudingsdoelstellingen), worden dan ook andere natuurdoelen en maatschappelijke doelen zoals klimaatadaptatie, bosuitbreiding, waterinfiltratie, waterveiligheid, waterkwaliteit en recreatie gerealiseerd, terwijl ook flankerend beleid voor landbouw en recreatie opgenomen worden om de effecten op die activiteiten te milderen.' Deze aanpak acht ik cruciaal en daar wil ik dan ook uitvoering aan geven in samenwerking met alle betrokkenen in de SBZ.

Het onderdeel stikstofsanering in de PAS schrijft bovendien ook het volledig onder passend beheer brengen van de instandhoudingsdoelstellingen tegen 2030 voor. Dat vormt eveneens een belangrijke voorwaarde of middel voor het bereiken van de gunstige staat.

Op deze manier zal het stikstofakkoord een zeer grote bijdrage leveren aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in de SBZ. Uit de opvolging van de uitvoering zal moeten blijken of bijkomende inspanningen nodig zijn. Eventuele resterende knelpunten zullen geïdentificeerd worden bij de opmaak van het volgende Vlaams Natura 2000-programma's (dit is de door het Natuurdecreet voorziene planfiguur voor het Natura 2000-beleid).

BIJLAGEN

1. [Evolutie groentypes tijdens de periode 2013-2019 per gemeente en per provincie](#)
2. [Overzicht per natuurbeheertype 2013-2022](#)